

پنهانه‌بندی اقلیم - گردشگری در راستای توسعه گردشگری شهری (موردمطالعه: شهرهای استان کرمان)

صادق کریمی^۱، حسین غضنفرپور^۲، امیر حسامپور^۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۸/۰۱ تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۱/۱۷

چکیده

گردشگری بخش عمده‌ای از اقتصاد جهانی است که بهشت تحت تأثیر آب و هوای قرار دارد. یکی از ارکان توسعه گردشگری هر شهر، داشتن وضعیت اقلیمی مساعد و تعیین زمان‌های مساعد اقلیمی برای سفر به آن شهر است. این تحقیق با هدف پنهانه‌بندی اقلیم - گردشگری شهری استان کرمان با ارائه تقویم زمانی ماهانه گردشگری انجام شده است. بهمنظور بررسی شاخص اقلیم آسایش شهرهای استان کرمان، ابتدا با استفاده از نرم‌افزار اکسل آمار هفت پارامتر اقلیمی موردنیاز به صورت ماهانه از دوازده ایستگاه سینوپتیک استان کرمان، در دوره‌ای شانزده‌ساله (۱۳۹۳ تا ۱۳۷۸)، استخراج شد و سپس مقادیر عددی TCI به تفکیک برای ماه‌های سال محاسبه شد. درنهایت نقشهٔ پراکندگی زمانی- مکانی آسایش اقلیمی شهرهای استان با استفاده از روش درون‌یابی (IDW) در ArcGIS ترسیم شد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که ماه اردیبهشت بالاترین اولویت اقلیم آسایش گردشگری استان کرمان با ویژگی توصیفی عالی را دارد و بعد از آن ماه‌های مهر و فروردین با همین ویژگی توصیفی قرار دارند. پایین‌ترین اولویت مربوط به ماه تیر و بعد از آن مرداد، دی و خرداد است. همچنین، با توجه به شرایط زمانی و مکانی، در موسوم گرم شهرهای شمالی و در موسوم سرد سال شهرهای جنوبی استان از نظر شاخص اقلیم گردشگری وضع مطلوبی دارند.

واژه‌های کلیدی: اقلیم گردشگری؛ توسعه گردشگری شهری؛ استان کرمان؛ TCI.

۱. نویسنده مسئول: استادیار آب و هواشناسی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران (karimi.s.climatologist@uk.ac.ir)

۲. دانشیار جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

۳. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

مقدمه

گردشگری، امیدبخش‌ترین و پیچیده‌ترین صنعتی است که جهان سوم با آن رو به روزت و بیشترین قابلیت را برای جانشینی دیگر منابع درآمد دارد (هزارجریبی، ۱۳۹۰: ۱۲۱). این صنعت در حال تبدیل شدن به بزرگ‌ترین و پردرآمدترین صنعت دنیاست، به طوری که ۱۰ درصد تولید ناخالص و ۱۰ درصد اشتغال جهان را به خود اختصاص داده است (UNWTO, 2008: 6).

گردشگری شهری با هدف دیدار از مکان‌های دیدنی، خرید کردن، کسب‌وکار یا لذت بردن از سرگرمی‌های شهرها از نخستین گونه‌های صنعت گردشگری است که تقریباً در بازه سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۸۰ جای خود را به گردشگری روستایی، ساحلی و کوهستان داد. بنابراین، این گونه گردشگری در حال اوج گیری دوباره است. همان‌طور که رهنما (۱۳۹۰) اشاره کرده، گردشگری شهری از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین آشکال گردشگری و یکی از پیچیده‌ترین انواع گردشگری از نظر مدیریتی است. با وجود این، هر روز بر شمار شهرهایی که خواستار جذب گردشگراند افزوده می‌شود. حتی شهرهای صنعتی پیشین نیز در حال بازساخت و جایگاه‌یابی دوباره خود به عنوان مقصد های گردشگری‌اند. لذا در حال حاضر، صنعت گردشگری از منابع مهم تولید درآمد، اشتغال و ایجاد زیرساخت‌های نیل به توسعه پایدار (خصوصاً در شهرها) به شمار می‌رود. چنانچه از این فرصت به درستی و مناسب بهره‌برداری شود، بهمود وضعیت اقتصاد شهری و ارتقای زندگی و کاهش مهاجرت را به همراه دارد. عوامل زیادی بر صنعت گردشگری تأثیر می‌گذارد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها آب‌وهواست. به عبارتی، گردشکران معمولاً در جست‌وجوی اقلیم مطلوب یا اقلیم آسایش‌اند که در آن فرد احساس نارضایتی و عدم آسایش حرارتی و اقلیمی نمی‌کند. این عامل تأثیر مهمی در تصمیم‌گیری برای انتخاب مقصد گردشگری دارد. در واقع، اقلیم یکی از پدیده‌های شاخص طبیعی و از زمینه‌های بسیار مهم توسعه گردشگری است.

استان کرمان در حکم پهناورترین استان کشور و با داشتن تاریخی کهن، فرهنگی غنی، معماری کویری و وجود معماری سازگار با اقلیم (بادگیرها و بناهای خشت و گلی) و به سبب مزیت نسبی بالا در زمینه گردشگری از دیرباز مدنظر بسیاری از جهان‌گردان داخلی و خارجی بوده است. از طرفی این استان، به علت تنوع آب‌وهواستی، تنوع ارتفاعی و داشتن ساختارهای زمین‌شناسی و ژئومورفولوژیکی، مناظر طبیعی متنوعی نظیر کلوتها (شهر لوت)، نیکاهات، مناطق خوش آب‌وهواست ییلاقی و قشلاقی، چشممه‌های آب‌گرم و معدنی، آبشارهای آب‌فشارهای، آب‌فشارهای آب‌وهواستی در خود جای داده است. همچنین جاذبه‌های تاریخی موجود در استان مانند قلعه‌ها، بادگیرها، یخدان‌ها، امامزاده‌ها، ارگ خشتی به و راین، باغ تاریخی شاهزاده ماهان، مجموعه گنجعلی‌خان، باغ سنگی، تپه تاریخی گنار صندل و روستای صخره‌ای می‌مند از پتانسیلهای مهم گردشگری استان به شمار می‌رود (اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان، ۱۳۹۵).

شهرهای استان کرمان به لحاظ تنوع و تعداد جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی می‌توانند یکی از قطب‌های گردشگری کشور باشند که نیازمند شناخت و ارزیابی اقلیم آسایش با استفاده از روش‌های

علمی معتبر است تا متولیان، گردشگران و برنامه‌ریزان آژانس‌ها از تأثیر عناصر اقلیمی آن بهره گیرند. به عبارت بهتر، مسئله اساسی تحقیق حاضر آن است که با وجود پتانسیل‌ها و جاذبه‌های فراوان گردشگری در استان کرمان، بانک اطلاعات مدونی از آسایش اقلیمی شهرها و نواحی مختلف این استان وجود ندارد و زمان مناسب برای سفر به هریک از شهرهای استان مناسب با زیرساخت‌های اقلیمی برنامه‌ریزی نشده است. همچنان، مخاطرات اقلیمی که سلامت گردشگران را تهدید می‌کند شناسایی نشده است. این عوامل می‌تواند از موانع توسعه گردشگری استان به حساب آید. لذا، با توجه به نقش غیرقابل انکار آب‌وهوا در جذب گردشگر، در این تحقیق سعی شده در مسیر توسعه پایدار استان، با تجزیه و تحلیل شرایط آب‌وهوا بی‌منابع مختلف و پهنه‌بندی اقلیم–گردشگری ماهانه شهرهای مهم استان، زمینه‌تنوع بخشی به فعالیت‌های گردشگری و جذب هرچه بیشتر گردشگران داخلی و خارجی مناسب با اقلیم‌های گوناگون فراهم شود.

مروری بر ادبیات موضوع

پیشینه

تاکنون تحقیقات متنوعی در زمینه اقلیم گردشگری شهرها در داخل و خارج از کشور انجام شده که در ادامه به برخی از این تحقیقات اشاره می‌شود.

پیشینه داخلی

ذوالفاری (۱۳۸۶) در پژوهش خود، با استفاده از شاخص‌های دمای معادل فیزیولوژی (PET) و متوسط نظرسنجی پیش‌بینی شده (PMV)، زمان مناسب گردشگری در شهر تبریز را بررسی کرد. نتیجه مطالعه‌ی نشان داد که دوره آسایش اقلیمی در این شهر بسیار محدود است؛ به طوری که دوره آسایش اقلیمی فقط به مدت ۴۵ روز، از اوایل خرداد تا اواسط تیر، محدود شده است. در حالی که دوره تنفس گرما ۸۰ روز، از ۱۰ تیر تا ۲۰ شهریور، و دوره تنفس سرما با درجات مختلف به مدت ۲۴۰ روز، از ۱۵ مهر تا پایان اردیبهشت، به طول می‌انجامد.

خالدی و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهشی با عنوان «بررسی اقلیم گردشگری استان خراسان رضوی برای توسعه اقتصادی»، با استفاده از شاخص TCI، به ارزیابی اقلیم گردشگری استان خراسان رضوی پرداختند. نتایج تحقیق آن‌ها نشان داد که می‌توان شرایط مناسب اقلیمی برای ورود گردشگر تعیین کرد و از این طریق در مسیر توسعه اقتصادی این استان گام برداشت.

طاوی و همکاران (۱۳۹۲)، در پژوهشی با عنوان «تعیین گستردۀ آسایش دمایی در برنامه‌ریزی اقلیم گردشگری»، گستردۀ آسایش اقلیمی روزانه و شبانه، در مقیاس ماهانه، در برنامه‌ریزی گردشگری استان سیستان و بلوچستان تعیین کردند. نتایج نشان داد که در این استان شرایط اقلیمی روزانه ماه‌های خرداد، تیر، مرداد، شهریور گرم و شرایط اقلیمی شبانه ماه‌های آبان، آذر، دی، بهمن، اسفند و فروردین سرد است.

شمی‌پور و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان «تحلیل زمانی فضایی اقلیم گردشگری استان قزوین»، با استفاده از شاخص آسایش حرارتی متوسط آرای پیش‌بینی شده و آمار به دست آمده از یازده ایستگاه داخل و مجاور استان قزوین، اقلیم گردشگری این استان را در شرایط مختلف آب‌وهوایی بررسی کردند. نتایج تحقیق آن‌ها نشان داد که شرایط آسایشی در وضعیت ابری و وزش باد، در وضعیت هوای آفتابی و وزش باد و بالاخره در وضعیت هوای ابری و آرام در همه ماه‌ها، به جز سه ماه دسامبر و ژانویه و فوریه، وجود دارد.

پیشینه خارجی

پینگ لین و ماتزاراکیس (۲۰۱۱) اقلیم چین شرقی و تایوان را با استفاده از شاخص‌های PET و TPES بررسی کردند. آن‌ها نتیجه گرفتند که در مناطق معتدلۀ تایوان و چین شرقی فصل بهار و پاییز دارای آسایش اقلیمی است، درحالی‌که در جنوب منطقه حاره تایوان و چین شرقی فصل تابستان دارای شرایط آسایش است.

یو و همکاران (۲۰۱۱) به مطالعه تعیین فصل مطلوب گردشگری دریا با توجه‌به شرایط آب‌وهوایی در کمربند ساحلی منطقه دریای سیاه ترکیه پرداختند و به این نتیجه رسید که شرایط آب‌وهوایی در کمربند ساحلی بین آكساکوکا و سامسون مطلوب است، اما در کمربند ساحلی بین سامسون و هوپا مناسب نیست.

آملونگ (۲۰۱۴) به ارزیابی تأثیر تغییرات آب‌وهوایی بر صنعت گردشگری استرالیا پرداخت. نتایج تحقیق وی نشان داد که از شمال به جنوب استرالیا از نظر دما و شرایط اقلیم گردشگری تغییرات محسوسی وجود دارد، به طوری‌که مناطق جنوبی بیشترین مطلوبیت و مناطق شمالی کمترین مطلوبیت را دارد.

جمع‌بندی تحقیقات انجام‌شده حاکی از اهمیت مطالعه اقلیم گردشگری در مناطق جاذب گردشگر در شهرهای مختلف دنیا به روش‌های مختلف بوده است. تحقیق پیش‌رو، در ادامه مطالعات پیشین، به دنبال روش ساختن زوایای اقلیم گردشگری شهرهای استان کرمان با استفاده از یکی از رایج‌ترین مدل‌های تحلیلی به نام TCI است. تاکنون مطالعه‌ای با چنین تنوعی در سطح شهرهای این استان انجام نشده است.

مبانی نظری

گردشگری به مسافرت‌هایی با هدف استراحت، تفریح، تجارت، فعالیت‌های شغلی یا با هدف شرکت در مراسم خاص اطلاق می‌شود. دور شدن جهان‌گرد از محل سکونت دائم خود در طی این مسافرت موقتی و گذراست. از دیدگاه بازاریابی و بازاریابان، گردشگری به مجموعه فعالیت‌هایی اطلاق می‌شود که در جریان مسافرت گردشگر اتفاق می‌افتد. به طور کلی می‌توان هرگونه فعالیت و رویدادی را که در جریان سفر گردشگر اتفاق می‌افتد گردشگری تلقی کرد (لامسدون، ۱۳۸۶: ۱۸).

در سال ۱۹۴۲، اقتصاددانان سوئیسی که جهان‌گردی را محور تحقیقات خود قرار داده بودند، تعریف نسبتاً خوبی از گردشگری ارائه دادند. از آن جمله می‌توان از تعریف هونزیکر و کراپف نام برد. به عقیده آنان، گردشگری مجموعه روابطی است که از مسافرت و اقامت شخص غیربومی، بدون اقامت و اشتغال دائم در محلی خاص، به وجود می‌آید. این تعریف مدت‌ها از سوی انجمن بین‌المللی متخصصان علمی جهان‌گردی (AIEST) پذیرفته شده بود (رضوانی، ۱۳۸۵: ۲۸).

در مسابقاتی که اتحادیه بین‌المللی جهان‌گردی برای بهدست آوردن تعریفی جامع از گردشگری برگزار کرده بود، تعریف زیر از میان سایر تعاریف برگزیده شد: «جهان‌گردی مجموعه تغییرات مکانی انسان‌ها و شامل فعالیت‌هایی است که از آن منتج می‌شود. این تغییرات خود ناشی از به واقعیت پیوستن خواسته‌هایی است که انسان را به جایه‌جایی و ادار می‌کند و بالقوه در هر شخصی باشد و ضعف متفاوت وجود دارد (رهنمایی، ۱۳۹۲: ۲۵).

سازمان گردشگری جهانی این تعریف را از جهان‌گردی ارائه کرده است: «جهان‌گردی یا گردشگری مجموعه کارهایی است که فرد در مسافرت و در مکانی خارج از محیط زندگی خود انجام می‌دهد. این مسافرت بیش از یک سال طول نمی‌کشد و هدف آن تفریح، تجارت یا فعالیت‌های دیگر است» (WTO, 1996). در تمام تعاریف ذکرشده، اشتراکاتی از قبلی جدا شدن فرد از محل زندگی دائمی خود، موقتی بودن سفر و فعالیت‌هایی مانند تفریح، سرگرمی و یا بازدید مشاهده می‌شود.

یکی از این الگوهای فضایی گردشگری، گردشگری شهری است. نواحی شهری، به عنوان داشتن جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی بسیار، اغلب مقاصد گردشگری مهمی هستند. شهرها عموماً جاذبه‌های متنوع مانند موزه‌ها، بنای‌های یادبود و مکان‌های تاریخی دارند که گردشگران بسیاری را جذب می‌کند. برخی از مهم‌ترین جاذبه‌ها عبارت‌اند از: دیدار دوستان و خویشاوندان؛ حضور در نمایشگاه‌ها و کنفرانس‌ها؛ بازدید از میراث فرهنگی؛ سفرهای مذهبی؛ حضور در مراسم محلی؛ رفع مسائل درمانی-بهداشتی؛ خریدهای تفریحی؛ مسائل ورزشی؛ مسائل آموزشی؛ سفرهای روزانه و اداری؛ دلایل شخصی. بدین ترتیب گردشگری شهری حضور مسافران بین‌المللی و داخلی در شهرها با انگیزه‌های مختلف است برپایه جاذبه‌های گوناگون، امکانات و تسهیلات شهری که در شخص انگیزه ایجاد کند (کیو و جولی، ۲۰۱۲: ۲۷۰). فعالیت گردشگری در شهرها گستره وسیعی دارد. فضاهای شهری اغلب محدوده وسیعی از جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، مراکز خرید و رستوران‌ها را دربردارند. بسیاری از جاذبه‌های شهری و مراکز پذیرایی به اقامتگاه‌ها خدمات اولیه ارائه می‌کنند، اما استفاده توریست‌ها از این مراکز می‌تواند به پشتیبانی و تدارک آن‌ها کمک کند (فرج‌زاده، ۱۳۸۹: ۴۱).

همراه با جایگاه جغرافیایی، توبوگرافی و چشم‌انداز پوشش گیاهی و جانوری، آب‌وهوا نیز از مهم‌ترین منابع پایه محلی است که در صنعت گردشگری مؤثر است. می‌توان گفت آب‌وهوا ثروت عظیم طبیعی است که با تأثیرگذاری بر منابع محیطی طول مدت و کیفیت گردشگری سلامتی گردشگران و حتی تجارب شخصی آنان را کنترل می‌کند (ذوالفاری، ۱۳۸۶: ۱۰۳). اقلیم هر منطقه در ترسیم خطوط آینده توسعه گردشگری تأثیر بسیار مهمی دارد. برپایه آن، قابلیت‌های چندگانه

پذیرش گردشگران در نواحی مختلف در طول سال زمینه‌ساز افزایش ظرفیت‌های گردشگری است. از این‌رو بررسی اقلیم در برآورد قابلیت‌های طبیعی گردشگری در اولویت قرار دارد (پاپلی و سقایی، ۱۳۸۶: ۲۵). شرایط مطلوب اقلیمی جزو مزیت‌ها و توان‌های بالقوه گردشگری است و اغلب مسافران در انتخاب مکان و زمان سفر به شرایط آب‌وهواهی توجه می‌کنند. شرایط اقلیم آسایش عموماً با شاخص‌هایی بیان می‌شود که در آن مجموعه‌ای از عناصر هواشناسی، انسانی و محیطی دخالت داده می‌شوند (انصاری قولنجی، ۱۳۹۰: ۲). لذا گردشگران، علاوه‌بر توجه به میراث فرهنگی و امنیت ملی و مکان‌یابی محل‌های گردشگری، با درنظرداشتن شرایط اقلیمی (نظیر ریزش‌های جوی، ویژگی‌های دمایی، احتمال رخداد طوفان‌ها، سرما و گرمای شدید، کولاک، برف، یخ‌بندان و نظایر آن)، مکان‌های موردنظر خود را از لحاظ اقلیم آسایش در فصول و ماه‌های مختلف سال انتخاب و برای آن برنامه‌ریزی می‌کنند (بینش، ۱۳۸۳: ۲۴).

دانش اقلیم گردشگری، حوزه‌ای میان‌رشته‌ای است که از یک سو با رشتۀ اقلیم‌شناسی کاربردی و از دیگر سو با رشتۀ گردشگری بهم آمیخته است (دی‌فریتاز، ۲۰۰۳: ۴). مراکز تفریحی موجودیت و ارزش خود را مدیون عوامل متعدد بهویژه شرایط آب‌وهواهی مناسب و ملایم‌اند. از سوی دیگر، شرایط آب‌وهواهی نامناسب (مخاطرات آب‌وهواهی) از جنبه‌ها و جاذبه‌های مثبت منطقه گردشگری می‌کاهد و تأثیرات نامطلوبی را بر صنعت گردشگری خواهد گذاشت (منشی‌زاده، ۱۳۸۴: ۸۰) که دانش اقلیم گردشگری به این دو مهم می‌پردازد. این تحقیق بر آن است تا با استفاده از این دانش، شرایط مساعد (اقلیم آسایش) و شرایط نامساعد اقلیمی ماه‌های مختلف سال را در شهرهای مختلف استان کرمان شناسایی و به مدیران و گردشگران معرفی کند.

روش تحقیق

در این پژوهش، متغیرهای اصلی تحقیق شاخص آسایش اقلیمی TCI و ماه‌های سال است. داده‌ها از طریق سازمان هواشناسی کشور در بازه‌های روزانه در قالب فایل نودپد دریافت شد. سپس، با استفاده از روش‌های آماری میانگین‌گیری، کمینه و بیشینه با کمک نرم‌افزار اکسل پردازش شد.

جامعه آماری این پژوهش دربرگیرنده تمام ایستگاه‌های هواشناسی شهرهای استان کرمان است. تعداد نمونه دوازده ایستگاه شهری شامل: انار، بافت، بم، کهنوج، کرمان، لاله‌زار، جیرفت، رفسنجان، شهداد، شهربابک، سیرجان و زرند است. نحوه انتخاب آن‌ها بدین صورت است که اولاً توزیع مکانی ایستگاه‌ها در استان برای تهیۀ گستره اقلیمی رعایت شود و دیگر اینکه این شهرها بیشترین پتانسیل را در جذب گردشگر دارند.

مدل اصلی تجزیه و تحلیل در این پژوهش شاخص اقلیم گردشگری TCI است. ویژگی بارز این شاخص در بین سایر شاخص‌های مطرح آن است که این شاخص می‌تواند اطلاعاتی درزمنینه شرایط آب‌وهواهی مقصد در زمان‌های مختلف سال ارائه دهد، بهطوری که گردشگر می‌تواند به راحتی زمانی را برای سفر به آن مکان انتخاب کند که دارای شرایط آب‌وهواهی بهینه، مطلوب و دلخواه‌وی باشد.

از طرفی، در دهه‌های اخیر، تحقیقات مرتبط زیادی با استفاده از این شاخص انجام شده که نتایج مطلوبی را به دنبال داشته است. سادگی و در دسترس بودن داده‌های موردنیاز متغیرهای این شاخص از دیگر علل استفاده از آن در این تحقیق بوده است. ابتدا آمار و اطلاعات هواشناسی هفت پارامتر اولیه موردنیاز در برآورد شاخص شامل میانگین روزانه دما، میانگین روزانه رطوبت نسبی هوا، میانگین روزانه حداکثر دما، میانگین روزانه حداقل رطوبت نسبی، میانگین روزانه مقدار کل بارندگی، میانگین روزانه تعداد ساعت آفتابی و میانگین روزانه سرعت باد در هر ماه، که از سازمان هواشناسی کشور تهیه شد، برای محاسبه مؤلفه‌های اصلی این شاخص به کار گرفته شد. هر کدام از مؤلفه‌های شاخص، با توجه به اهمیت نسبی آن‌ها در شاخص آسایش، وزن دهی و رتبه‌بندی شد و مقادیر مؤلفه‌ها به دست آمد. در نهایت این مؤلفه‌ها در رابطه ۱ قرار گرفت و مقدار TCI به دست آمد (میزکووسکی، ۱۹۸۵).

$$TCI = 2(4CID + CIA + 2P + 2S + W) \quad \text{رابطه ۱:}$$

در این رابطه، CID معرف شاخص آسایش در بازه زمانی روز، CIA شاخص آسایش شبانه‌روز، P مقدار بارش، S ساعت آفتابی و W سرعت باد است. رتبه هر کدام از متغیرهای فوق در این رابطه قرار گرفت تا مقدار TCI به دست آید. در ادامه، با ترکیب برخی از فاکتورهای تعداد شاخص‌ها به پنج تقلیل یافت. در جدول ۱ به این شاخص‌ها و تأثیرات آن در گردشگری و نحوه طبقه‌بندی رتبه هریک از این شاخص‌ها در TCI اشاره شده است.

جدول ۱: شاخص‌های مؤثر بر اقلیم آسایش گردشگری

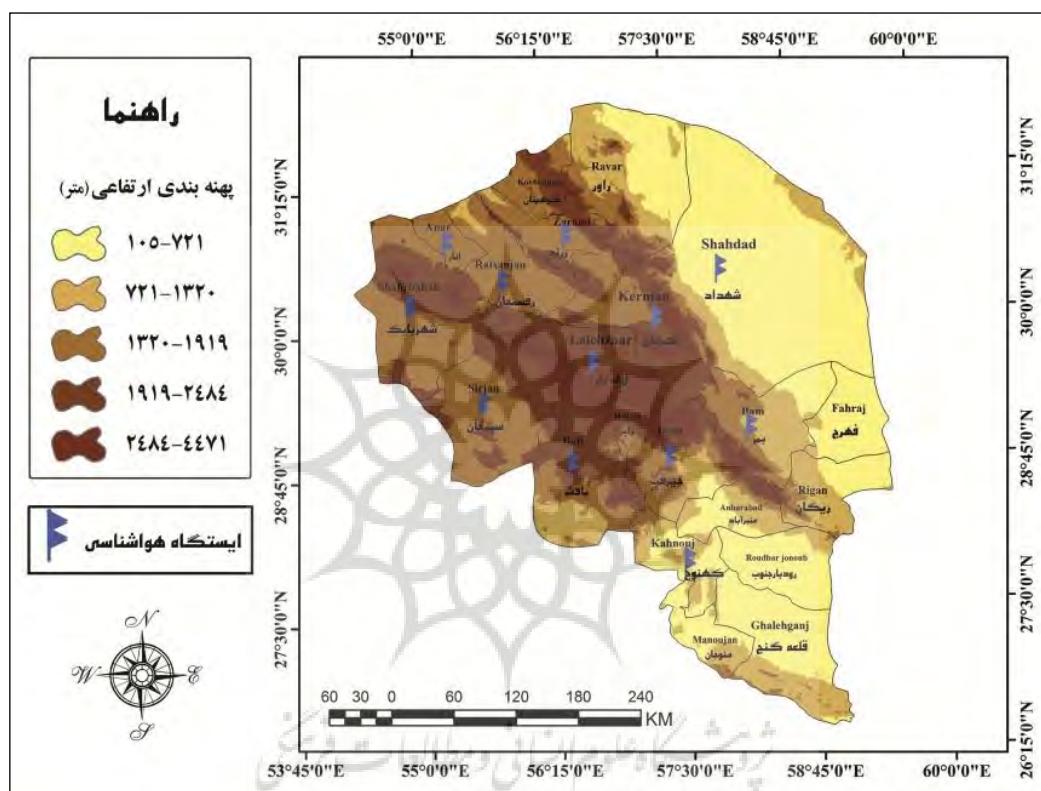
امتیاز	تأثیر روی گردشگری	متغیر اقلیمی ماهانه موردنیاز	زیر شاخص
۴۰	آسایش گرمایی در زمان حداکثر فعالیت گردشگران را نشان می‌دهد.	متوسط بیشینه دمای روزانه و میانگین کمینه رطوبت نسبی	CID
۱۰	آسایش گرمایی در طول شبانه‌روز را نشان می‌دهد که شامل ساعت خواب نیز می‌شود.	متوسط دمای روزانه و میانگین رطوبت نسبی	CIA
۲۰	اثر منفی بر روی لذت تعطیلات را معکوس می‌کند.	کل بارش	P
۲۰	برای گردشگری مثبت ارزیابی شده ولی بهدلیل خطر آفات سوختگی و ناراحتی در روزهای داغ اثر منفی دارد.	کل ساعت آفتابی	S
۱۰	اثر آن عنصر بستگی به دما دارد (تأثیر خنک‌کنندگی باد در اقلیم گرم مثبت ارزیابی شده در حالی که اثر سردکنندگی باد در اقلیم‌های سرد منفی ارزیابی شده است)	میانگین سرعت باد	W

مأخذ: میزکووسکی، ۱۹۸۵

محدوده مطالعه

استان کرمان، در جنوب‌شرقی فلات ایران بین ۵۴ درجه و ۲۱ دقیقه تا ۵۹ درجه و ۳۴ دقیقه طول شرقی و ۲۶ درجه و ۲۹ دقیقه تا ۳۱ درجه و ۵۸ دقیقه عرض شمالی، حدود ۱۱ درصد از مساحت کشور را به خود اختصاص داده است. این استان از شمال به استان‌های خراسان جنوبی و یزد، از

جنوب به استان هرمزگان، از شرق به استان سیستان و بلوچستان و از غرب به استان فارس محدود شده است. حداقل پهنه‌ی استان در بخش شمالی با ۴۸۰ کیلومتر و حداقل پهنه‌ی آن در بخش جنوبی با ۸ کیلومتر قرار دارد. عرض متوسط استان ۲۵۰ کیلومتر و فاصله بین حد جنوبی و شمالی یا طول استان برابر با ۶۶۰ کیلومتر است. با توجه به اینکه تمرکز این تحقیق بر تعیین وضعیت اقلیم گردشگری شهرهای استان است، از کل شهرهای استان، دوازده شهر انتخاب شد که دارای ایستگاه هواشناسی و آمار بلندمدت بود. شکل ۱ توزیع این ایستگاه‌ها و شهرها را در سطح استان کرمان نشان می‌دهد.

شکل ۱: موقعیت شهرها و ایستگاه‌های موردمطالعه در استان کرمان

یافته‌ها

پس از محاسبه جداگانه شاخص‌های پنج گانه برای هر ماه و هر ایستگاه، مقادیر TCI از طریق نرم‌افزار TCI Calculator به دست آمد (جدول ۱). سپس براساس طبقه‌بندی میزکووسکی مقادیر به دست آمده به مقادیر کیفی تبدیل شد و شرایط هر ماه در هر ایستگاه از نظر اقلیمی تعیین شد (جدول ۲).

در ادامه، شرایط اقلیم گردشگری شهرهای استان کرمان در مقیاس ماهانه با استفاده از شاخص اقلیم گردشگری بررسی شد و نتایج آن به صورت نقشه‌های پهنه‌بندی ماهانه تهیه شد. شکل‌های ۲ تا ۱۳ اقلیم آسیش گردشگری استان کرمان را نشان می‌دهد.

جدول ۲: مقادیر عددی شاخص TCI برای ایستگاه‌های شهری استان کرمان

نام ایستگاه	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت	جهت
انار	۸۹	۷۰	۶۳	۶۹	۹۱	۹۲	۷۷	۶۹	۶۷	۶۹	۸۶	۸۸		
بافت	۶۴	۶۱	۶۲	۶۵	۸۲	۹۱	۹۴	۸۸	۷۸	۸۸	۹۴	۷۷		
به	۸۸	۸۲	۷۲	۸۰	۹۱	۷۸	۶۵	۵۵	۵۵	۶۳	۷۳	۹۲		
جیرفت	۸۴	۸۷	۷۷	۹۰	۸۲	۶۶	۴۷	۴۷	۴۷	۴۷	۵۷	۷۳		
رفسنجان	۷۹	۷۰	۶۴	۷۰	۸۹	۹۴	۷۵	۶۷	۶۵	۷۵	۹۵	۸۸		
زرند	۷۷	۶۵	۶۳	۷۱	۹۰	۹۳	۸۰	۶۷	۶۷	۷۵	۹۴	۸۸		
سیرجان	۷۹	۶۵	۶۵	۶۹	۹۰	۹۳	۷۹	۶۷	۶۷	۷۷	۹۵	۸۸		
شهداد	۸۷	۸۰	۷۲	۸۱	۹۱	۷۳	۵۵	۴۵	۴۳	۴۵	۵۹	۸۱		
شهر بابک	۷۲	۶۵	۶۴	۶۵	۸۲	۹۱	۸۸	۷۵	۶۷	۸۸	۹۴	۸۷		
کرمان	۷۵	۶۳	۶۲	۶۹	۹۰	۹۱	۸۰	۷۵	۶۷	۷۵	۹۴	۸۴		
کهنوچ	۹۰	۸۵	۸۴	۸۳	۸۳	۵۵	۴۳	۴۰	۴۰	۴۵	۵۵	۷۴		
لاله زار	۵۳	۵۱	۵۱	۵۹	۶۸	۸۳	۹۲	۹۲	۹۲	۹۰	۸۱	۵۸		
میانگین	۷۸.۰۸	۷۰.۳۳	۶۶.۵۸	۷۲.۵۸	۸۵.۸	۸۳.۳	۷۲.۹۲	۶۵.۵	۶۲.۹	۶۹.۸	۸۱.۵	۸۱.۵	TCI	

وضعیت اقلیم گردشگری شهرهای استان کرمان در فروردین ماه

در فروردین ماه (باتوجه به شکل ۲)، شهرهای شمالی استان دارای شرایط اقلیمی عالی (امتیاز بین ۸۰ تا ۹۰)، نواحی مرکزی (شهرهای لاله‌زار، بردسیر و بافت) بهعلت قرار گرفتن در دامنه کوه هزار مانایی سرما و سخت شدن شرایط اقلیمی قابل قبول و به طرف جنوب استان شرایط اقلیم گردشگری خیلی خوب است.

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در اردیبهشت ماه

به استناد شکل ۳، شهرهای غربی و شمال‌غربی استان دارای شرایط اقلیمی ایده‌آل (امتیاز بین ۹۰ تا ۱۰۰) و شهرهای شمالی و مرکز استان دارای شرایط اقلیمی خیلی خوب تا عالی است. در شهرهای جنوبی استان بهعلت قرار گرفتن در عرض‌های پایین و نیز شهداد بهعلت قرار گرفتن در ناحیه کویری دارای شرایط آسایش اقلیمی قابل قبول (امتیاز بین ۵۰ تا ۵۹) است.

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در خرداد ماه

مطابق شکل ۴، در خرداد ماه وضعیت اقلیم گردشگری شهرهای استان به جز شهر لاله‌زار از حالت ایده‌آل (امتیاز ۹۰ تا ۱۰۰) فاصله گرفته است. شهرهای غربی استان دارای وضعیت عالی، شهرهای شمالی دارای رتبه خیلی خوب (امتیاز ۸۰ تا ۸۹) و شهرهای جنوبی استان دارای وضعیت قابل قبول تا ناچیز حاشیه‌ای است.

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در تیرماه

مطابق شکل ۵، در تیرماه، که اوچ گرما در استان کرمان است، رتبه شاخص CID اکثر ایستگاههای استان زیر ۲ است. در این ماه از سال که استان با تنש‌های محدود‌کننده حرارتی مواجه است، از شرایط اقلیمی مطلوب برای فعالیت‌های گردشگری خبری نیست؛ به‌طوری‌که فقط در شهرهای واقع در ارتفاع بالا (لاله‌زار، بردسیر و بافت) شرایط اقلیمی عالی و ایده‌آل وجود دارد. بر قسمت‌های غربی و شهر کرمان شرایط اقلیمی خوب (امتیاز ۶۰ تا ۶۹) حاکم است. این شرایط در تیرماه به‌سمت جنوب و ناحیه شهداد وضعیت ناچیز حاشیه‌ای (امتیاز بین ۴۰ تا ۴۹) دارد.

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در مردادماه

همان‌طور که مقادیر عددی مربوط به پارامترهای پنج‌گانه بارش، شاخص CIA، ساعت آفتابی و باد نشان می‌دهد، مردادماه نیز همچون تیرماه زمان استقرار شرایط گرما در سطح شهرهای استان است. براساس شکل ۶، شرایط اقلیم آسایش فقط در ارتفاعات مرکزی استان مساعد است. در این ماه کیفیت اقلیم آسایش شهرهای لاله‌زار و بافت عالی و ایده‌آل است و شهرهای کهنوج، جیرفت، شهداد در وضعیت ناچیز حاشیه‌ای (امتیاز بین ۴۰ تا ۴۹) و شهرهای دیگر استان در وضعیت خیلی خوب و خوب هستند.

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در شهریورماه

مطابق شکل ۷ و با توجه به بررسی داده‌ها از نظر شاخص TCI در شهریورماه، شهرهای استان کرمان از نظر اقلیم گردشگری در شرایط بهتری نسبت به دو ماه دیگر تابستان به‌سر می‌برند. شهرهای شمالی و غربی استان وضعیت عالی (امتیاز بین ۸۰ تا ۸۹) و شهرهای واقع در ارتفاعات مرکزی وضعیت ایده‌آل دارند و به‌سمت شهرهای جنوبی استان شرایط اقلیم گردشگری نامطلوب می‌شود.

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در مهرماه

مهرماه زمان پشت‌سرگذاشتن دوره گرمای تابستان و استقرار شرایط مطلوب آسایشی در استان است. براساس نتایج جدول ۲، در این ماه از سال شهرهای شمالی استان شرایط اقلیمی مناسب‌تری نسبت به جنوب استان دارند، به‌طوری‌که شهرهای غربی و شمالی شرایط اقلیمی ایده‌آل و عالی و شهرهای جنوبی استان شرایط اقلیمی خوب و قابل قبول دارند (شکل ۸).

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در آبانماه

به استناد شکل ۹ و جدول ۲، با همپوشانی مقدار عددی و رتبه‌های مربوط به بارش، باد، ساعت آفتابی، شاخص CID و شاخص CIA و مقدار TCI، آبان‌ماه بالاترین رتبه را نسبت به دیگر ماه‌های سال نشان می‌دهد. در این ماه، شهرهای شمالی استان و ناحیه شهداد وضعیت آسایش اقلیمی

مناسب‌تری (ایده‌آل) نسبت به شهرهای جنوبی استان دارند و برخی از نواحی واقع در کوهستان‌های مرکزی دارای شرایط اقلیم- گردشگری خوب هستند.

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در آذرماه

در این ماه از سال، بدلیل کاهش دما و کاهش رتبه شاخص CIA، شهرهای جنوبی استان که در عرض‌های پایین‌تری قرار دارند از شرایط آسایش اقلیمی مطلوب (عالی و ایده‌آل) برخوردارند. شهرهای شمال و غرب استان وضعیت بسیار خوب و خوب آسایش اقلیم- گردشگری دارند (شکل ۱۰).

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در دی‌ماه

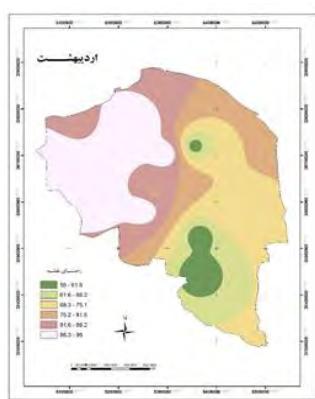
در دی‌ماه، بدلیل چیرگی شرایط اقلیمی سرد بر استان، از شرایط اقلیمی مطلوب گردشگری خبری نیست. شهرهای شمالی و غربی استان از وضعیت آسایش اقلیمی خوب، شهرهای نواحی مرکزی بدلیل واقع شدن در دامنه ارتفاعات هزار دارای وضعیت قابل قبول (امتیاز بین ۵۰ تا ۵۹) و شهرهای جنوب استان بدلیل قرار گرفتن در عرض جغرافیایی پایین‌تر از وضعیت اقلیم گردشگری مناسب‌تری برخوردارند (شکل ۱۱).

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در بهمن‌ماه

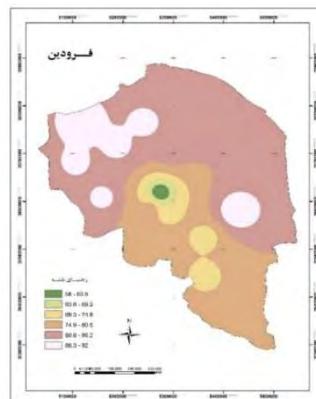
براساس مقادیر عددی و کیفی TCI، در این ماه شرایط آسایش اقلیمی نسبت به دی‌ماه بهتر است. شهرهای جنوبی و ناحیه کویری شهداد از وضعیت اقلیم- گردشگری مناسب‌تری برخوردارند. شهرهای غربی و شمال‌غربی شرایط آسایش اقلیمی خوب (امتیاز بین ۶۰ تا ۶۹) و نواحی ارتفاعات مرکزی استان وضعیت قابل قبول دارند (شکل ۱۲).

وضعیت اقلیم گردشگری استان کرمان در اسفندماه

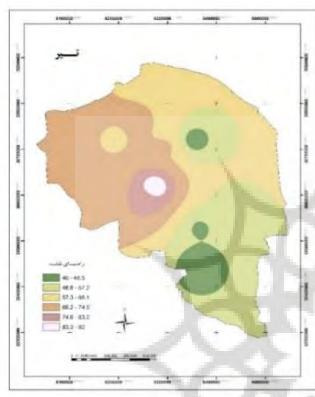
در اسفندماه، که همزمان با پایان فصل سرما در استان است، شهرهایی که اقلیم گرم‌تری دارند از شرایط اقلیم آسایش مناسب‌تری (عالی و ایده‌آل) برخوردارند. شهرهای شمال و غرب استان دارای وضعیت آسایش اقلیمی بسیار خوب و شهرهای واقع در نواحی ارتفاعات مرکزی استان دارای شرایط قابل قبول و خوبی هستند (شکل ۱۳).

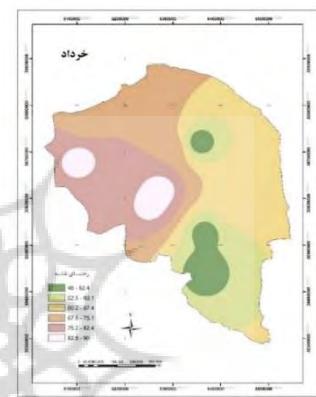
شکل ۳: وضعیت TCI اردبیلهشت ماه

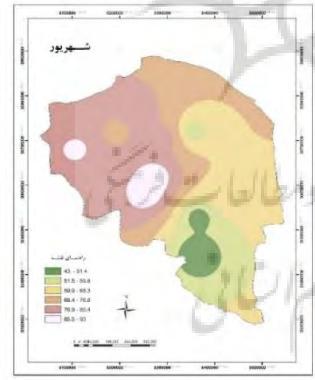
شکل ۲: وضعیت TCI فروردین ماه

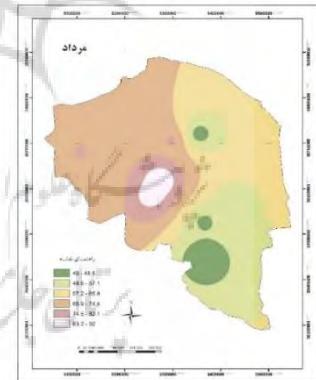
شکل ۵: وضعیت TCI تیرماه

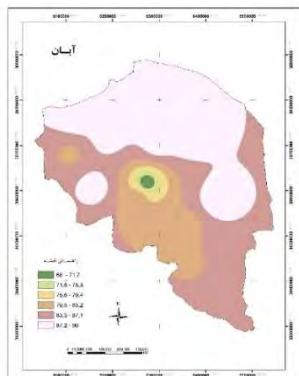
شکل ۴: وضعیت TCI خردادماه

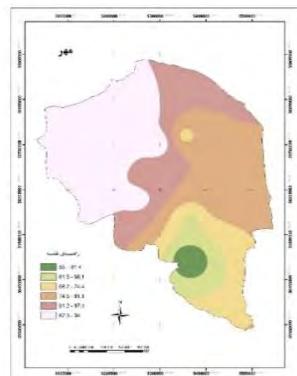
شکل ۷: وضعیت TCI شهریورماه

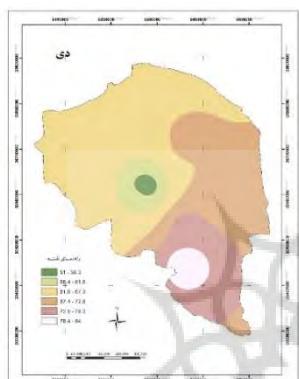
شکل ۶: وضعیت TCI مردادماه

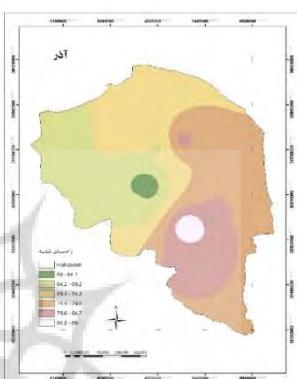
شکل ۹: وضعیت TCI آبان ماه

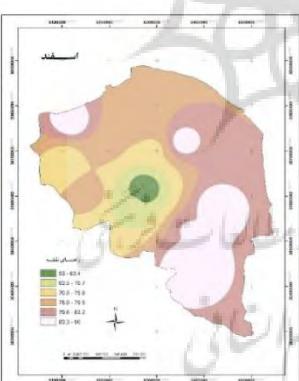
شکل ۸: وضعیت TCI مهرماه

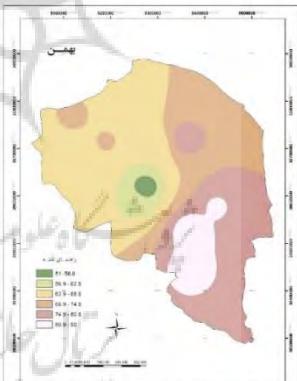
شکل ۱۱: وضعیت TCI دی ما

شکل ۱۰: وضعیت TCI آذرماه

شکل ۱۳: وضعیت TCI اسفندماه

شکل ۱۲: وضعیت TCI بهمن ماه

نتیجه‌گیری

در این پژوهش، اقلیم چهارفصل و متنوع استان کرمان با استفاده از شاخص اقلیم گردشگری (TCI) ارزیابی شد. این شاخص به شکلی نظاممند، شرایط اقلیمی را برای گردشگری ارزیابی می‌کند و مناسب‌ترین زمان سفر را از نظر آسایش اقلیمی گردشگران تعیین می‌کند. نتایج به دست آمده نشان داد که مناطق مختلف دارای ویژگی‌های اقلیمی منحصر به فردی است که طبق آن شرایط اقلیم گردشگری

متفاوتی در طول سال در مناطق و شهرهای مختلف استان کرمان حاکم است. در فروردین ماه، وضعیت آسایش اقلیمی شهرهای شمالی استان عالی، در شهر بم ایده‌آل و در شهر لاله‌زار نامطلوب است. در اردیبهشت ماه، شهرهای غربی و شمال‌غربی استان دارای وضعیت ایده‌آل و شهرهای جنوبی و شهداد از نظر اقلیم گردشگری نامناسب است. در خردادماه، شهرهای واقع در ارتفاعات مرکزی استان بهترین شرایط و شهرهای جنوبی استان، به علت قرار گرفتن در عرض‌های پایین، بدترین شرایط آسایش اقلیمی را دارند.

در تیرماه، رتبه TCI شهرهای استان، به جز شهرهای واقع در ارتفاعات مرکزی، نامناسب (کمتر از ۷۰) است و بدترین شرایط مربوط به شهرهای جنوبی و شهداد است. در مردادماه، شرایط اقلیم آسایش گردشگری استان مانند تیرماه است، با این تفاوت که وضعیت شهرهای کرمان و شهریابک بهتر است. در شهریورماه، شهرهای واقع در ارتفاعات مرکزی دارای وضعیت ایده‌آل و شهرهای شمالی دارای وضعیت اقلیم گردشگری بسیار خوب و عالی هستند و رتبه TCI در شهرهای جنوبی بسیار نامطلوب است.

در مهرماه، شهرهای شمالی استان بهترین شرایط آسایش اقلیم گردشگری را دارند (وضعیت ایده‌آل) و در شهرهای ارتفاعات مرکزی وضعیت عالی و در شهرهای جنوبی استان شرایط نامناسب است. آبان‌ماه بهترین وضعیت آسایش اقلیمی در شهرهای استان کرمان است، به طوری که، به جز شهر لاله‌زار، تمام شهرهای استان دارای وضعیت ایده‌آل و عالی هستند. در آذرماه، به علت کاهش دما، شهرهای جنوبی استان و شهداد مناسب‌ترین و شهرهای ارتفاعات مرکزی بدترین شرایط آسایش اقلیمی را دارند.

در دی‌ماه، به علت چیرگی سرما بر منطقه، به جز شهر کهنوج، وضعیت TCI در سایر شهرها کمتر از ۸۰ است، به طوری که این ماه بدترین زمان از نظر آسایش اقلیم گردشگری در شهرهای استان در طول سال است. به طور کلی، در بهمن‌ماه از شرایط ایده‌آل خبری نیست و در شهرهای استان شرایط نامناسب حاکم است و فقط شهرهای جنوبی و شهداد دارای شرایط آسایش اقلیمی عالی است. در اسفندماه، شهرهای انار و کهنوج دارای بهترین شرایط آسایش اقلیمی است و بیشتر شهرهای استان رتبه بسیار خوب (امتیاز بین ۷۰ تا ۷۹) و شهرهای واقع در ارتفاعات مرکزی بدترین وضعیت را دارند.

باتوجه به شرایط زمانی و مکانی، در مجموع در هر دو شرایط گرم و سرد سال، بخشی از استان از شرایط اقلیمی مطلوب برخوردار است، به طوری که در موسی گرم شهرهای شمالی و در موسی سرد سال شهرهای جنوبی استان از نظر شاخص اقلیم-گردشگری وضعیت مطلوبی دارند. در پایان، براساس نتایج این تحقیق، پیشنهادهای زیر برای بهبود و ارتقای گردشگری استان ارائه می‌شود:

- از نتایج این تحقیق در تهیه اطلس اقلیم گردشگری، برنامه‌ریزی و پروژه‌های توسعه گردشگری شهرهای استان کرمان استفاده شود.

- باتوجه به اینکه پهنه‌بندی اقلیم گردشگری در محیط ArcGIS صورت گرفته و نقشه‌های مربوط نیز ترسیم شده، می‌توان در سایت سازمان گردشگری استان درباره وضعیت اقلیم گردشگری مقاصد

- گردشگری استان در طول سال اطلاع رسانی کرد.
- آن دسته از گردشگران داخلی و خارجی که با هدف استفاده از شرایط مساعد و مطلوب اقلیمی به این استان سفر می‌کنند، بهتر است در موسم گرم سال شهرهای شمالی و در موسم سرد شهرهای جنوبی استان را برای مقصد گردشگری خود انتخاب کنند.
 - با توجه به تنوع اقلیم (هم از جنبه پتانسیل‌ها و هم مخاطرات اقلیمی) و وجود ارتفاعات متنوع، کویری، بیابانی و کوهستانی در کنار هم، نواحی و شهرهای مختلف استان در طول سال بستر مناسبی برای تحقیقات اقلیمی و توسعه گردشگری علمی است، پیشنهاد می‌شود برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری در این زمینه مدنظر متولیان امر قرار گیرد. به طوری که با استناد به یافته‌های این تحقیق، نواحی و شهرهای مختلف استان کرمان در دوره‌های سرد، گرم و معتدل پذیرای گردشگر علمی باشد.

منابع

- انصاری قولنجی، رقیه (۱۳۹۰). «مطالعه اقلیم توریستی و تعیین تقویم مناسب گردشگری در استان آذربایجان غربی». پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده ادبیات و علوم اجتماعی، دانشگاه تبریز.
- بینش، امید (۱۳۸۳). «شناخت ظرفیت‌های طبیعی حوزه‌های اکوتوریسم شهرستان شیراز با تأکید بر نقش اقلیم». پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی، دانشگاه شهید بهشتی.
- پاپلی یزدی، محمدحسین و سقایی، محمد (۱۳۸۶). گردشگری. تهران: انتشارات سمت.
- خالدی، شهریار، رضایی‌مفرد، فرشته و حسینی، زهرا السادات (۱۳۹۰). «بررسی اقلیم گردشگری استان خراسان رضوی برای توسعه اقتصادی». فصلنامه پژوهش‌نامه خراسان بزرگ، شماره ۵، صص ۲۰-۹.
- ذوالفاری، حسن (۱۳۸۶). «تعیین تقویم مناسب برای گردش در تبریز با استفاده از شاخص‌های دمای معادل فیزیولوژی و متوسط نظرسنجی پیش‌بینی شده». پژوهش‌های جغرافیایی، شماره ۶۲، صص ۱۲۹-۱۴۱.
- رضوانی، علی‌اصغر (۱۳۸۵). جغرافیا و صنعت توریسم. چاپ ششم، تهران: انتشارات پیام نور.
- رهنمایی، محمدتقی (۱۳۹۰). گردشگری شهری. چاپ اول، تهران: انتشارات مرکز مطالعات برنامه‌ریزی شهری وزارت کشور، ۱۴۴ ص.
- رهنمایی، محمدتقی (۱۳۹۲). اوقات فراغت و گردشگری. چاپ اول، تهران: انتشارات مهکامه، ۱۸۲ ص.
- سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمان (۱۳۹۵).
- شمی‌پور، علی‌اکبر، سلمانی، محمد و بشیریان، فاطمه (۱۳۹۳). «تحلیل زمانی - فضایی اقلیم گردشگری استان قزوین». مجله برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری، شماره ۸، صص ۱۲۷-۱۴۲.
- طاووسی، تقی و یاری، منیر (۱۳۹۲). «تعیین گستره آسایش دمایی در برنامه‌ریزی اقلیم گردشگری (مورد مطالعه: استان سیستان و بلوچستان)». مجله جغرافیا و توسعه، شماره ۳۱، صص ۲۹-۴۶.
- فرج‌زاده، منوچهر و احمدآبادی، علی (۱۳۸۹). «ارزیابی و پنهان‌بندی اقلیم گردشگری ایران با استفاده از شاخص اقلیم گردشگری TCI». پژوهش‌های جغرافیایی طبیعی، شماره ۷۱، صص ۳۱-۴۲.
- لومسدن، لس (۱۳۸۶). بازاریابی گردشگری. ترجمه محمدابراهیم گوهربیان، چاپ اول، تهران: نشر دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- مرکز آمار و اطلاعات سازمان هواشناسی کشور (۱۳۹۵).
- منشی‌زاده، رحمت‌الله (۱۳۸۴). جهان‌گردی: چاپ دوم، تهران: انتشارات منشی.
- هزارجریبی، جعفر (۱۳۹۰). «احساس امنیت اجتماعی از منظر توسعه گردشگری». مجله جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی، شماره ۲، صص ۱۲۱-۱۴۳.

- Amelung.B, Nicholls (2014). Implications of climate change for tourism in Australia. *Tourism Management*, No.41, pp.228-244.
- Cave, J., Jolliffe, L (2012) *Urban Tourism. Tourism: The Key Concepts*. Robinson, P. (Ed.) London: Routledge.
- De.Freitas, S.C.R (2003). Tourism Climatology: evaluating environmental information for decision making and business planning in the recreation and tourism sector; *International Journal Bio metrology*.
- Mieczkowski, Z (1985). The tourism climatic index: a method of evaluating world climates for tourism. *Canadian Geographer*, No.29 (3), pp.220-233.

- Ping-Line, A.T., Matzarakis, A (2001). Tourism climate information based on human thermal perception in Taiwan and Eastern China, *Tourism Management*, No.32, pp.92-100.
- UNWTO (2008). Hi Store Cal perspective of world tourism, *international tourism*.
- WTO (1996). *What tourism managers need to know: a practical guide to the development and use of indicators of sustainable tourism?* Madrid, Spain: the world tourism organization.
- Yu, G., Schwartz, Z., Walsh, J.E (2011). A Weather- resoling index for assessing the impact of climate change on tourism related climate resources. *Climatic change*, 95, 55.

